

Література

1. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода/под ред. д.соц.н., проф. Сурмина Ю.П. – Киев: Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.
2. Лапыгин Ю. Н. Методы активного обучения: учебник и практикум для вузов / Ю. Н. Лапыгин. — М.: Издательство Юрайт, 2017. — 248 с

Сук О.Є.,

старший викладач,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Україна, м. Харків

ПЕРЕВАГИ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Імплементація технологій дистанційного навчання у освітній простір викликає необхідність оновлення, і навіть, створення нових педагогічних технологій, застосування таких методів навчання, які допоможуть зробити цей процес інтерактивним, дадуть студентам можливість доступу до навчального контенту віддалено та в будь-який час. Мова йде перш за все про використання інформаційно-комунікаційних технологій, які потрібно розглядати не лише як інструментарій для вирішення певних педагогічних завдань, але й як сприяння створенню нових форм навчання. Викладач повинен не лише володіти знаннями свого предмету, а й враховувати особливості інформаційних та педагогічних технологій [1, с. 87].

Сучасні технології дозволяють використовувати технології змішаного навчання, (blended learning) в якому комбінується формальне і неформальне навчання, самостійне та колаборативне навчання, робота та навчання [2, с.60].

Однією з перспективних освітніх технологій третього тисячоліття експерти називають гібридне навчання. Воно являє собою поєднання електронного навчання і роботи з викладачем. Ідея застосування гібридного навчання полягає в тому, що певну частину навчального предмету студенти опановують за традиційною системою навчання, а іншу за допомогою електронного дистанційного навчання. Існує кілька трактувань поняття «гібридне навчання», яке перекладають ще як змішане, комбіноване або інтегроване.

Проблемами змішаного навчання займалися та займаються такі науковці, як В. Кухаренко, О. Рибалко, І. Гавриш, А. Гуржій, О. Тіхомірова, А. Андреев. Цими авторами розроблені теоретичні положення здійснення дистанційного та змішаного навчання, відзначені переваги цих форм навчання, такі як гнучкий графік навчання, можливість більш глибокого вивчення матеріалу, підвищення мотивації студента, комфортні умови для творчого самовираження, психологічний комфорт студента, розширені засоби діагностики та контроль прогресу у навчанні. Також серед переваг відзначається широкий доступ до знань, економічна ефективність, простота перегляду матеріалу. Автори наголошують, що всі ці переваги сприяють різкому зростанню популярності змішаного навчання на освітньому просторі України, однак, важливим залишається те, що у змішаному навчанні головним є те, як вчити, а не що вчити. [3].

Технологія гібридного навчання в класичному вигляді виглядає таким чином: студент щодня отримує маршрутний лист (в друкованому вигляді або на телефоні, або на табло), із зазначенням, того, що йому належить зробити, і сідає за комп'ютер. Якщо йому потрібна допомога, він звертається до викладача. Навчальна комп'ютерна програма фіксує труднощі студента, які відстежує викладач по локальній мережі. Важливо враховувати, що у віртуальному просторі велику роль відіграють мотивація та зацікавленість студента. Навіть найпередовіші технології не дадуть бажаних результатів без творчого підходу до учбової діяльності викладача і студента, що потребує від

авторів курсу необхідних знань, вмінь, спеціальної підготовки. Крім того, будь-які відхилення від графіка навчального процесу з боку викладачів або студентів можуть суттєво знизити якість навчання. Результат навчання залежить від самостійності, свідомості та дисципліни студента. Кожен вчиться в своєму темпі, керуючи програмою навчання, але він не зможе перейти на новий рівень, не виконавши успішно завдання попереднього рівня [4].

У практиці змішаного навчання критерії оцінки часто виявляються неоднозначними і припускають різне трактування оцінювання результатів навчального процесу, тому актуальним є питання про вироблення оцінок, які змогли б не лише фіксувати результати навчання, але і дозволяли визначити рівень досягнень або їх відсутність. В цьому плані у змішаній формі навчання є багато переваг перед традиційними формами контролю якості, оскільки в дистанційних курсах є можливість фіксувати всі завдання, які виконуються студентами. Дуже цікавою в цьому відношенні є, досить поширена в Україні, формуюча оцінка якості навчання, заснована на концепції Mastery Learning Б. Блума [5], принциповою особливістю якої є те, що оцінка, будучи вищою категорією таксономії навчальних цілей не обов'язково стає кінцевим етапом процесу рішення завдання, вона може бути шляхом до набуття нових знань, нового розуміння застосування знань, аналізу або синтезу. При оцінці якості змішаного навчання слід враховувати, що оцінка є комплексною, оцінюючою навчання як процес взаємодії викладача та студента.

Крім оцінки, необхідним елементом змішаної форми навчального процесу є контроль знань. Саме через дослідження інформації про ступінь засвоєння матеріалу кожним студентом викладач може здійснювати педагогічно обґрунтований вплив на процес навчання, сприяти забезпеченню розвиваючого характеру діяльності з придбання знань і умінь. Треба відзначити, що в якості контролю в дистанційних курсах використовується цілий комплекс засобів, що дозволяє не тільки оцінити якість навчання, а й контролювати сам процес засвоєння знань.

У програмах змішаного навчання можуть застосовуватися кілька видів освітніх інструментів, таких як програмне забезпечення для дистанційного навчання в реальному режимі часу і для спільної роботи, навчальні Інтернет курси, що дозволяють студентам самостійно вибирати швидкість вивчення матеріалу, інтелектуальні навчальні системи.

Модель безперервного гібридного навчання в технічному вузі має реальні переваги і перспективу подальшого розвитку, носить розвиваючий характер і особливо цінна багатими і різноплановими можливостями конструювання індивідуальних освітніх маршрутів. Основними її перевагами є синтез методик електронного, традиційного і самостійного навчання, постійне насичення інформального освітнього простору, поглиблення персоніфікації педагогічного впливу, що розвиває тьюторінг, використання багатих можливостей сучасних інформаційно-комунікативних технологій. Електронний компонент змішаного навчання інтенсифікує навчальний процес за допомогою системного і безперервного використання інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяє розвитку здатності до усвідомленого і самостійного здійснення і управління навчальною діяльністю, а також сприяє активізації взаємодії (навчальної комунікації) між учасниками навчального процесу, створення єдиного навчального співтовариства. Самостійно отримані знання аналізуються та систематизуються в аудиторії і творчо застосовуються на практиці.

Таким чином, дана технологія гібридного навчання дозволяє створити умови для активної освітньої діяльності студента, оптимізувати витрати часу викладача і підвищити ефективність процесу навчання в цілому.

Література

1. Чаплигін О.К., Сук О.Є. Імплементация гібридного навчання у навчальний процес в курсі «Політологія». *Підвищення якості освітньої діяльності у навчальних закладах за рахунок інтерактивних форм навчання*: Матеріали всеукр. наук-метод. інтернет-конф. з проблем вищої освіти. Харків, 2018. С. 161-164.

2. Кухаренко В.М. Змішане (гібридне) навчання та професійне навчання. *Теорія і практика дистанційного навчання у професійній освіті*: зб. мат. І Всеукр. веб-конф., м. Київ, 28 лютого 2017 р. Київ, 2017. <https://ivet-ua.science/publications/mk/694-zb-web-conference-2017>

3. Муращенко Т. В. Змішане та дистанційне навчання як умова якісної освіти. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, No 3 (2017) . URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu>

4. Сергеев А. Г. Введение в электронное обучение: монография / А.Г. Сергеев, И.Е. Жигалов, В.В. Баландина. – Владимир: Изд-во ВлГУ, 2012. - 180 с.

5. Bloom, B.S. Taxonomy of Educational Objectives, Book 1 Cognitive Domain. LongmanPublishing / Journal of Vocational Education and Training, Handbook I: NewYork, Toronto: Cognitive Domain New vol.51, no 1, pp 77-90.

Ткаченко В.В.,

аспірантка,

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,

Україна, м. Харків

ЗМІНИ РИТОРИЧНИХ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ КРИЗЬ ВПЛИВ ЦИФРОВОГО ПРОСТОРУ У КОНТЕКСТІ КРИЗ ТА ПЕРСПЕКТИВ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Сучасний світ зазнає швидких трансформацій у будь-якому аспекті людської життєдіяльності, що вимагає від науки адекватних вимірювань й оцінок у зрозумілих для сучасної людини категоріях і поняттях. Вже давно відомо, що останні десятиліття людство розвивається набагато швидше, ніж раніше, тому наука намагається відповідати на питання, які постають набагато швидше, аніж раніше. Але саме 2020 рік вносить свої корективи та привносить нові умови існування всього людства – від економіки та бізнесу, до культури і освіти.